

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL PLUNGĖS RAJONO APYLINKĖS TEISME ATLIKTO RIBOTOS APIMTIES FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2009 m. vasario 27 d. Nr. AT-P-32-4-4
Klaipėda

Auditas atliktas, vykdant
Valstybės kontrolės 3-iojo audito departamento
direktoriaus pavaduotojos Ritos Švedienės
2009-01-21 pavedimą Nr. P-32-4

Auditą atliko vyresnioji valstybinė auditorė
Regina Urbelienė

Auditas pradėtas	2009-01-21
Auditas baigtas	2009-02-27

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai	5
1. Dėl teisėjų atlyginimams ir vienkartinėms priemonėms skirtų lėšų panaudojimo	5
1.1. Dėl teisėjų darbo užmokesčio dydžio nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. nustatymo ir asignavimų panaudojimo vertinimo	5
1.2. Dėl teisėjų darbo poilsio ir švenčių dienomis apskaitos, teisėjams papildomų mokamų kasmetinių atostogų suteikimo	6
1.3. Dėl vienkartinių priemonių teisėjams skyrimo	7
1.4. Dėl teisėjų darbo užmokesčio dydžio nuo 2008 m. lapkričio 15 d. iki 2008 m. gruodžio 31 d. nustatymo ir asignavimų panaudojimo vertinimo	9
2. Dėl valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui skirtų lėšų panaudojimo	9
2.1. Dėl valstybės tarnautojų pareiginės algos, priedų ir priemonių	9
2.2. Dėl valstybės tarnautojams vienkartinių piniginių išmokų skyrimo	10
2.3. Dėl nustatytų valstybės tarnautojų kategorijų	11
2.4. Dėl poilsio laiko suteikimo už darbą poilsio ir švenčių dienomis	11
3. Dėl darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo	11
3.1. Dėl darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, tarnybinių koeficientų nustatymo, priedų ir priemonių skyrimo	11
3.2. Dėl darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, vienkartinių piniginių išmokų skyrimo	12
4. Rekomendacijos teismui	12

IŽANGA

Lietuvos Respublikos Seimas 2009 m. sausio 20 d. nutarimu Nr. XI-155 „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti valstybinį auditą“ pavedė Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti 2008 metais teisėjų atlyginimams ir vienkartinėms priemokoms, valstybės tarnautojų ir darbuotojų darbo užmokesčiui skirtų lėšų (darbo užmokesčio fondo) valstybinį auditą Lietuvos Respublikos bendrosios kompetencijos ir administraciniuose teismuose.

Ribotos apimties valstybinį finansinį (teisėtumo) auditą vadovaujantis valstybės kontrolieriaus įsakymu¹ patvirtinta 2009 metų valstybinio audito programa ir Valstybės kontrolės 3-iojo audito departamento direktoriaus pavaduotojo pavedimu² atliko vyresnioji valstybinė auditorė Regina Urbelienė.

Audito tikslas – įvertinti 2008 metais teisėjų atlyginimams ir vienkartinėms priemokoms, valstybės tarnautojų ir darbuotojų darbo užmokesčiui skirtų lėšų naudojimo teisėtumą.

Audituojamas subjektas – Plungės rajono apylinkės teismas (toliau – teismas), adresas: Vytauto g. 2, 90123 Plungė. Identifikavimo kodas – 191447033.

Audituojamui laikotarpiui teismui vadovavo pirmininkė Aušra Volskytė, teismo finansininkė dirbo Ilona Gedeikienė.

Šioje audito ataskaitoje pateikiame tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, kurie bus susisteminti ir rekomendacijos dėl jų (išskyrus dalykus, kurie taikomi tik šiam teismui) bus pateiktos valstybinio finansinio (teisėtumo) audito, atlikto Lietuvos Respublikos bendrosios kompetencijos ir administraciniuose teismuose, rezultatų apibendrinimo ataskaitoje.

Šio ribotos apimties valstybinio finansinio (teisėtumo) audito metu apsiribojome teismo 2008 metais teisėjų atlyginimams ir vienkartinėms priemokoms, valstybės tarnautojų ir darbuotojų darbo užmokesčiui panaudotų valstybės biudžeto lėšų teisėtumo vertinimu. Nevertinome teismo 2008 metų finansinėje atskaitomybėje ir kitose ataskaitose pateiktų duomenų, neatlikome audito procedūrų jų tikrumui ir teisingumui įvertinti, nes tai nėra šio audito tikslas, todėl nuomonės apie tai nepareiškiame ir valstybinio audito išvados nepateikiame.

¹ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2009 m. sausio 21 d. įsakymo Nr. V-12 „Dėl valstybės kontrolieriaus 2009 m. sausio 19 d. įsakymo Nr. V-8 patvirtintos 2009 metų valstybinio audito programos papildymo“, 1 p.

² Valstybės kontrolės 3-iojo audito departamento direktoriaus pavaduotojo 2009 m. sausio 21 d. pavedimas Nr. P-32-4.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Ribotos apimties finansinio (teisėtumo) audito metu vertinome 2008 metais teisėjų atlyginimams ir vienkartinėms priemonoms, valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčiui skirtų lėšų naudojimo teisėtumą.

Teismui 2008 metams įstatymu³ buvo skirta 1 378,0 tūkst. Lt (iš jų – 952,0 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) valstybės biudžeto asignavimų programai vykdyti, o Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu⁴ – 0,3 tūkst. Lt (iš jų – 0,3 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) minimaliajai mėnesinei algai padidinti.

Teisėjų taryba, vadovaudamasi 2007 m. gruodžio 14 d. Teisėjų tarybos nutarimu Nr. 13P-209, kuriuo buvo patvirtinti Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto asignavimai teismams, 2008 m. sausio 15 d. raštu Nr. 36P-6-(7.1.10) nurodė, kad teismui 2008 metų valstybės biudžeto asignavimų sumoje numatyti 58,0 tūkst. Lt (iš jų 44,0 tūkst. Lt darbo užmokesčiui ir 14,0 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms) tikslinių dalinių asignavimų rengiamam Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymui įgyvendinti ir jų negalima naudoti iki įsigalios šis įstatymas.

Teismas 2008 metais vykdė programą „Bylų nagrinėjimas“ (kodas 1.2), kuriai teismas iš valstybės biudžeto 2008 metais gavo ir panaudojo 1 378,3 tūkst. Lt asignavimų, iš jų: 949,6 tūkst. Lt darbo užmokesčiui ir 294,0 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms.

2008 metais Teisėjų atlyginimų įstatymo⁵ nuostatomis įgyvendinti (teisėjų darbo užmokesčiui padidinti ir vienkartinėms priemonoms) teismas panaudojo 42,0 tūkst. Lt (iš jų 32,0 tūkst. Lt darbo užmokesčiui, įskaitant vienkartinės priemonas) ir 10,0 tūkst. Lt socialinio draudimo išmokoms valstybės biudžeto asignavimų, arba 16,0 tūkst. Lt mažiau nei buvo numatyta minėtame Teisėjų tarybos rašte.

Teismo kreditinis įsiskolinimas 2008 m. gruodžio 31 d. buvo 3,3 tūkst. Lt, iš jų 1,4 tūkst. Lt už socialinio draudimo įmokas, 1,9 tūkst. Lt už prekes ir paslaugas ir debetinis įsiskolinimas už prekes ir paslaugas – 0,8 tūkst. Lt.

Valstybinis auditas atliktas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais⁶.

Teisme atlikome savarankiškas audito procedūras darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų apskaitos srityse. Auditą planavome ir atlikome taip, kad gautume įrodymus, kurias

³ Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo 2007 m. gruodžio 6 d. įstatymo Nr. X-1353 3 priedėlis.

⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. vasario 6 d. nutarimas Nr. 90.

⁵ Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų 2008 m. lapkričio 6 d. įstatymas Nr. X-1771.

⁶ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymas Nr. V-26 (su vėlesniais pakeitimais).

pagrįstume teismui 2008 metais teisėjų atlyginimams ir vienkartinėms priemonėms, valstybės tarnautojų ir darbuotojų darbo užmokesčiui skirtų lėšų naudojimo teisėtumo vertinimą.

PASTEBĖJIMAI

1. Dėl teisėjų atlyginimams ir vienkartinėms priemonėms skirtų lėšų panaudojimo

Teisme 2008 m. gruodžio 31 d. buvo užimtos visos 6 teisėjų pareigybės.

Teismas 2008 metais panaudojo 438,4 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų teisėjų darbo užmokesčiui ir 135,8 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms, iš jų:

– 359,1 tūkst. Lt nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. apskaičiuotam teisėjų darbo užmokesčiui ir 111,2 tūkst. Lt nuo jo apskaičiuotoms socialinio draudimo įmokoms (iki Teisėjų atlyginimų įstatymo įsigaliojimo⁷).

– 79,3 tūkst. Lt nuo 2008 m. lapkričio 15 d. iki 2008 m. gruodžio 31 d. apskaičiuotam teisėjų darbo užmokesčiui ir 24,6 tūkst. Lt nuo jo apskaičiuotoms socialinio draudimo įmokoms, (iš šių sumų – 17,2 tūkst. Lt teisėjų vienkartinėms priemonėms ir 5,3 tūkst. Lt nuo jų apskaičiuotoms socialinio draudimo įmokoms).

1.1. Dėl teisėjų darbo užmokesčio dydžio nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. nustatymo ir asignavimų panaudojimo vertinimo

Vertindami teisėjų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimą, nustatėme, kad *nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d.* teisėjų darbo užmokestį teismas skaičiavo atsižvelgdamas į teisėjų darbo užmokesčio apskaičiavimą aiškinančius teismų tarybos nutarimus⁸, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės⁹ nutarimais, kurie reglamentuoja teisėjų tarnybinių atlyginimų koeficientus, tarnybinių atlyginimų priedų už ištarnautą laiką kintamus dydžius, ir nustatė tarnybinio atlyginimo (koeficiento) padidėjimą 1,75 karto.

⁷ Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų 2008 m. lapkričio 6 d. įstatymas Nr. X-1771 (įsigaliojo nuo 2008 m. lapkričio 15 d.).

⁸ Teismų tarybos 2003 m. kovo 7 d. nutarimas Nr. 84, 2003 m. birželio 6 d. nutarimas Nr. 113 ir 2004 m. balandžio 2 d. nutarimas Nr. 207.

⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. birželio 24 d. nutarimas Nr. 666 „Dėl Lietuvos Respublikos teismų teisėjų, prokuratūros sistemos ir Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento pareigūnų bei kitų darbuotojų darbo apmokėjimo“ ir 1999 m. gruodžio 28 d. nutarimas Nr. 1494 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. birželio 30 d. nutarimo Nr. 689 „Dėl teisėtvarkos, teisės saugos ir kontrolės institucijų vadovaujančiųjų pareigūnų ir valdininkų darbo apmokėjimo“ dalinio pakeitimo“.

Pagal Lietuvos Respublikos teismų įstatymą¹⁰ teisėjų darbo užmokestis turėjo būti nustatomas įstatymu. Teisėjų darbo užmokestis iki 2008 m. lapkričio 14 d. buvo reglamentuojamas Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymu¹¹, o nuo 2008 m. lapkričio 15 d. – Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymu.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2001 m. liepos 12 d. nutarimo konstatuojamosios II dalies 1 punkte nurodė, kad minėtais Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais¹² nustatytas teisinis reguliavimas nebegalioja nuo Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo įsigaliojimo dienos. Konstitucinis Teismas šiame nutarime konstatavo, kad Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatos dėl teisėjų darbo užmokesčio mažinimo prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsniui, 109 straipsniui, 114 straipsnio 1 daliai ir Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintam teisinės valstybės principui, todėl teisėjų darbo užmokesčio apskaičiavimui netaikomos.

Nuo šio Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimo paskelbimo dienos minėtos Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatos iki 2008 m. lapkričio 14 d.¹³ nebuvo nei pakeistos, nei pripažintos netekusiomis galios.

Kadangi iki 2008 m. lapkričio 14 d. teisėjų darbo užmokesčio dydžio nustatymas nebuvo aiškiai reglamentuotas teisės aktais, negalėjome įvertinti nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. teisėjų darbo užmokesčiui – 359,1 tūkst. Lt ir socialinio draudimo įmokoms – 111,2 tūkst. Lt panaudotų valstybės biudžeto asignavimų teisėtumo.

Pažymėtina, kad 2008 m. lapkričio 15 d. įsigaliojo Teisėjų atlyginimo įstatymas¹⁴, kuris nustato teisėjų atlyginimo dydžius ir jų skaičiavimo tvarką.

1.2. Dėl teisėjų darbo poilsio ir švenčių dienomis apskaitos, teisėjams papildomų mokamų kasmetinių atostogų suteikimo

Teismų įstatyme¹⁵ iki 2008 m. rugsėjo 1 d. galiojo nuostata, kad teisėjams už pareigų vykdymą po darbo valandų, poilsio ir švenčių dienomis atlikti teisėjo funkcijas, nurodytas

¹⁰ Lietuvos Respublikos teismų įstatymas, 96 str. 1 d.

¹¹ Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymas, 2000 m. rugpjūčio 29 d. Nr. VIII-1904 (su vėlesniais pakeitimais).

¹² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 birželio 24 d. nutarimas Nr. 666 „Dėl Lietuvos Respublikos teismų teisėjų, prokuratūros sistemos ir Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento pareigūnų bei kitų darbuotojų darbo apmokėjimo“ ir 1999 m. gruodžio 28 d. nutarimas Nr. 1494 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. birželio 30 d. nutarimo Nr. 689 „Dėl teisėtvarkos, teisėsaugos ir kontrolės institucijų vadovaujančiųjų pareigūnų ir valdininkų darbo apmokėjimo“ dalinio pakeitimo“.

¹³ 2008 m. lapkričio 6 d. Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo pavadinimo, 1,2,3,4,5,7 straipsnių ir įstatymo priedėlio pakeitimo įstatymas Nr. X-1773.

¹⁴ Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymas, 2008 m. lapkričio 6 d. Nr. X-1771.

Baudžiamojo proceso kodekse, Civilinio proceso kodekse bei kituose įstatymuose, vykdymą gali būti kompensuojama suteikiant iki 14 kalendorinių dienų papildomų mokamų kasmetinių atostogų. Šių atostogų tvarką nustato Vyriausybė. Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutarimu¹⁶ patvirtino Papildomų mokamų kasmetinių atostogų teisėjams suteikimo tvarką (toliau - tvarka).

Teisme teisėjai budi pagal teismo pirmininko patvirtintus grafikus. Budėjimo poilsio ir švenčių dienomis apskaita buvo vedama Vyriausybės patvirtintos pavyzdinės formos darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose, kuriuose pažymima viena budėjimo diena – 8 valandos ir suteikiama viena papildoma atostogų diena.

Teisme teisėjams už budėjimus 2007 – 2008 metais poilsio ir švenčių dienomis buvo suteiktos papildomos atostogos, už kurias buvo apmokėta 16,5 tūkst. Lt darbo užmokesčio lėšų.

Nustatyta, kad teisėjams už pareigų vykdymą poilsio ir švenčių dienomis, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu¹⁷ patvirtintos Papildomų mokamų kasmetinių atostogų teisėjams suteikimo tvarkos 8 punktu, atostogų laiku buvo mokamas vidutinis darbo užmokestis ir už budėjimus teisėjams suteiktos papildomos kasmetinės atostogų dienos neviršijo 14 kalendorinių dienų per metus.

Pažymėtina, kad nuo 2008 m. rugsėjo 1 d. Teismų įstatymas¹⁸ teisėjams papildomų mokamų kasmetinių atostogų suteikimo už pareigų po darbo valandų, poilsio ir švenčių dienomis jau nenumatė ir naujos papildomos atostogos teisėjams vadovaujantis minėtu Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu¹⁹, kuris buvo priimtas Teismų įstatymo²⁰ 98 straipsnio 2 dalies nuostatomis įgyvendinti, negalėjo būti suteiktos.

Audito metu nustatyta, kad teisėjų papildomų mokamų atostogų skaičiavimo trukmei skaičiuoti buvo nustatytas laikotarpis – nuo praėjusių metų gegužės 1 d. iki einamųjų metų balandžio 30 d. įskaitytinai. Teisėjams 2008 m. gegužės – liepos mėnesiais buvo suteiktos papildomos mokamos kasmetinės atostogos už budėjimo laikotarpį nuo 2007 m. gegužės 1 d. iki 2008 m. balandžio 30 d., o 2008 m. rugsėjo – gruodžio mėnesiais papildomos mokamos kasmetinės atostogos už budėjimus nebuvo suteiktos.

1.3. Dėl vienkartinį priemokų teisėjams skyrimo

Pažymėtina tai, kad 2008 m. lapkričio 15 d. įsigaliojusiame Teisėjų atlyginimų įstatymo 6 straipsnyje nustatyta, kad bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų teisėjams metų pabaigoje už viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis, atliekant teisėjo funkcijas,

¹⁵ Lietuvos Respublikos teismų įstatymas, 1994 m. gegužės 31 d. Nr. I-480 (su vėlesniais pakeitimais), 98 str. 2 d.

¹⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimas Nr. 828.

¹⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimas Nr. 828.

¹⁸ Lietuvos Respublikos teismų įstatymas, (2008 m. liepos 3 d. įstatymo Nr. X-1685 redakcija) 98 str.

¹⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimas Nr. 828.

²⁰ Lietuvos Respublikos teismų įstatymas (2002 m. sausio 24 d. įstatymo Nr. IX-732 redakcija).

nurodytas Baudžiamojo proceso kodekse, Civilinio proceso kodekse bei kituose įstatymuose, išmokama ne didesnė kaip pareiginės algos dydžio vienkartinė priemoka. Šiame straipsnyje nurodytų priemokų dydžių nustatymo ir išmokėjimo sąlygas ir tvarką pavesta nustatyti Teisėjų tarybai. Teisėjų taryba nutarimu²¹ patvirtino Vienkartinės priemokos teisėjams nustatymo ir išmokėjimo sąlygų bei tvarkos aprašą 2008 metams.

Teismo pirmininkas, vadovaudamasis Teisėjų atlyginimų įstatymo 6 str.1d., Teisėjų tarybos 2008 m. gruodžio 5 d. nutarimu Nr. 13P-211-(7.1.2), 2008 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. V-61 „Dėl vienkartinių priemokų ir piniginių išmokų skyrimo“, skyrė 40 procentų pareiginės algos dydžio vienkartinės priemokas teisėjams už 2008 metus.

Šioms priemokoms teisme panaudota 17,2 tūkst. Lt ir nuo jų apskaičiuotoms socialinio draudimo įmokoms – 5,3 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšų.

Šiame įsakyme nebuvo nurodyta už kokį po darbo valandų, poilsio ir švenčių dienomis atliekamą darbą, nurodytą Vienkartinės priemokos teisėjams nustatymo ir išmokėjimo sąlygų bei tvarkos aprašo 2008 metams 5 punkte, teisėjams yra skiriamos vienkartinės priemokos.

Audito metu teismo pirmininkas žodžiu paaiškino, kad vienkartinės priemokos teisėjams buvo paskirtos už teisėjų dėl padidėjusio darbo krūvio papildomai dirbtą laiką po darbo valandų ar darbą poilsio ir švenčių dienomis pagal nustatytą grafiką. Taip pat teismo pirmininkas žodžiu paaiškino, teisėjai darbo metu privalo surengti teismo posėdžius, todėl ruošti byloms, priimti procesinius sprendimus ir rašyti procesinius dokumentus teisėjams dažnai tenka po darbo valandų ar savaitgaliais.

Kaip jau buvo minėta, teisme teisėjai poilsio ir švenčių dienomis dirbo pagal nustatytą grafiką (toliau – teisėjų budėjimas). Teisėjų budėjimo poilsio ir švenčių dienomis apskaita buvo vedama budėjimo laiko apskaitos žiniaraščiuose, tačiau teisėjų po darbo valandų dirbtas laikas teisme nėra apskaitomas nei darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose, nei kituose teismo vidiniuose dokumentuose.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad teisėjų viršvalandinio darbo, darbo poilsio ir švenčių dienomis apskaita, kai pagal Teismų įstatymą²² iki 2008 m. rugpjūčio 31 d. teisėjams buvo numatytos papildomos mokamos kasmetinės atostogos, buvo reglamentuota Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu²³ patvirtintoje Papildomų mokamų kasmetinių atostogų teisėjams suteikimo tvarkoje.

Lietuvos Respublikos darbo kodekso 147 str. 1 d. nustato, kad kiekvieno darbuotojo darbo ir poilsio laiko paskirstymas (kaita) per parą, savaitę ar apskaitinį laikotarpį, taip pat kasdieninio darbo (pamainos) pradžia ir pabaiga nustatoma pagal įmonės, įstaigos, organizacijos darbo tvarkos

²¹ Teisėjų taryba 2008 m. gruodžio 5 d. nutarimas Nr. 13P-211-(7.1.2).

²² Lietuvos Respublikos teismų įstatymas (2002 m. sausio 24 d. įstatymo Nr. IX-732 redakcija) 98 str. 2 d.

²³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimas Nr. 828.

taisykles. Šio straipsnio 6 d. nustatyta, kad darbuotojų dirbtas darbo laikas yra žymimas Vyriausybės patvirtintos pavyzdinės formos darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose.

Atsižvelgiant į tai, kad teisme nėra teisėjų viršvalandinio darbo, atliekant įstatymuose numatytas teisėjo funkcijas, apskaitos, teismas turėtų sukurti šio darbo laiko apskaitos sistemą, kuri užtikrintų tikslią kiekvieno teisėjo dirbtų viršvalandžių, darbo poilsio ir švenčių dienomis apskaitą.

1.4. Dėl teisėjų darbo užmokesčio dydžio nuo 2008 m. lapkričio 15 d. iki 2008 m. gruodžio 31 d. nustatymo ir asignavimų panaudojimo vertinimo

Prieš tai buvo minėta, kad 2008 m. lapkričio 15 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymas, kuris nustatė teisėjų atlyginimų dydžius ir jų skaičiavimo tvarką. Pagal šį įstatymą bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų teisėjų atlyginimas susideda iš pareiginės algos ir priedo už ištarnautus Lietuvos valstybei metus. Taip pat šiame įstatyme yra nustatyta, kad teisėjams metų pabaigoje už viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis atliekant įstatymuose numatytas teisėjo funkcijas išmokama ne didesnė kaip pareiginės algos dydžio vienkartinė priemoka, Teisėjų tarybos nustatyta tvarka. Išskyrus ataskaitos 1.3 p. pastebėjimus, reikšmingų klaidų, neatitikimų ir pažeidimų, apskaičiuojant ir išmokant teisėjų atlyginimą, nenustatyta.

2. Dėl valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui skirtų lėšų panaudojimo

Teisme 2008 metams buvo patvirtinta dvylika valstybės tarnautojų etatų. 2008 m. gruodžio 31 d. visi valstybės tarnautojų etatai užimti.

Teismas 2008 metais panaudojo 388,4 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui, iš jų: 84,9 tūkst. Lt priedams, 4,9 tūkst. Lt priemokoms, 9,6 tūkst. Lt vienkartinėms piniginėms išmokoms ir 120,3 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms.

2.1. Dėl valstybės tarnautojų pareiginės algos, priedų ir priemokų

Valstybės tarnybos įstatyme²⁴ nurodyta, kad valstybės tarnautojo darbo užmokestį sudaro pareiginė alga, priedai ir priemokos. Teisme dirbančių valstybės tarnautojų pareigybių lygiai ir

²⁴ Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas, 1999 m. liepos 8 d. Nr. VIII-1316 (su vėlesniais pakeitimais), 23 str. 1 d.

kategorijos atitinka Teisėjų tarybos²⁵ nutarimu patvirtintus valstybės tarnautojų pareigybių lygius ir kategorijas. Vadovaujantis Valstybės tarnybos įstatymu²⁶ valstybės tarnautojams gali būti mokami priedai už tarnybos Lietuvos valstybei stažą, už kvalifikacinę klasę arba kvalifikacinę kategoriją ir pareiginės algos dydžio vienkartinis priedas. Teisme 2008 metais valstybės tarnautojams pareiginės algos dydžio vienkartiniai priedai nebuvo skirti. Įstatyme²⁷ numatyta, kad valstybės tarnautojams gali būti mokamos priemokos už darbą poilsio ir švenčių dienomis ir nakties metu, už darbą kenksmingomis, labai kenksmingomis ir pavojingomis darbo sąlygomis bei už įprastą darbo krūvį viršijančią veiklą ar papildomų užduočių, atliekamų viršijant nustatytą darbo trukmę, atlikimą. 2008 m. valstybės tarnautojams skirtų priemokų suma neviršijo 60 procentų pareiginės algos²⁸, o priemokų ir priedo už kvalifikacinę klasę suma neviršijo 70 procentų pareiginės algos²⁹.

2.2. Dėl valstybės tarnautojams vienkartinių piniginių išmokų skyrimo

Valstybės tarnybos įstatyme³⁰ nustatyta, kad valstybės tarnautojai gali būti skatinami vienkartinė pinigine išmoka Vyriausybės nustatyta tvarka. Lietuvos Respublikos Vyriausybė³¹ patvirtino Vienkartinių piniginių išmokų valstybės tarnautojams skyrimo tvarkos aprašą (toliau – aprašas). 2008 m. teisme valstybės tarnautojams vienkartinės piniginės išmokos buvo skirtos, laikantis patvirtinto aprašo, t.y. vienkartinės piniginės išmokos neviršijo 100 procentų nustatytos valstybės tarnautojų pareiginės algos. Teismo pirmininko 2008 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. V-61 valstybės tarnautojams buvo paskirta ir išmokėta 9,6 tūkst. Lt vienkartinių piniginių išmokų.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2008 m. gruodžio 15 d. posėdžio protokolu pritarė nuostatai, kad 2008 metais vienkartinės piniginės išmokos valstybės tarnautojams iš valstybės ir savivaldybių institucijos ar įstaigos sutaupytų darbo užmokesčio lėšų nebūtų mokamos. Atkreiptinas dėmesys, kad tokia nuostata nebuvo įforminta kaip Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas, kuris įstatymų nustatyta tvarka skelbiamas leidinyje „Valstybės žinios“.

Pažymėtina, kad teisme valstybės tarnautojams vienkartinės piniginės išmokos po 2008 m. gruodžio 15 d. nebuvo skirtos.

²⁵ Teisėjų tarybos 2008 m. birželio 30 d. nutarimas nr. 13P-114-(7.1.2) „Dėl teismuose dirbančių valstybės tarnautojų pareigybių lygių ir kategorijų“.

²⁶ Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas, 1999 m. liepos 8 d. Nr. VIII-1316 (su vėlesniais pakeitimais), 25 str. 1 d. 1, 2, 5 p.

²⁷ Ten pat, 26 str. 1 d. 1, 2, 3 p.

²⁸ Ten pat, 26 str. 3 d.

²⁹ Ten pat, 23 str. 2 d.

³⁰ Ten pat, 27 str. 2 d. 3 p.

³¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. liepos 19 d. nutarimas Nr. 1167 „Dėl vienkartinių piniginių išmokų valstybės tarnautojams skyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

2.3. Dėl nustatytų valstybės tarnautojų kategorijų

Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu³² apylinkių teismai nuo 2008-05-01 buvo priskirti III įstaigų grupei (iki minėtos datos – IV grupei). Teismo valstybės tarnautojų kategorijos po minėto įstatymo įsigaliojimo nebuvo keičiamos, nes jų turimos kategorijos buvo ne mažesnės už III įstaigų grupės valstybės tarnautojams nustatytas minimalias kategorijas.

2.4. Dėl poilsio laiko suteikimo už darbą poilsio ir švenčių dienomis

Teisme 2008 metais poilsio ir švenčių dienomis kartu su teisėjais budėjo ir teismo posėdžių sekretoriai. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 5 straipsniu ir Lietuvos Respublikos darbo kodekso 155 straipsnio 2, 3 dalies nuostatomis, už budėjimą posėdžių sekretoriams buvo suteikiamas papildomos apmokamos atostogos.

3. Dėl darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo

Teisme 2008 metais buvo patvirtintos aštuonios darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybės, 2008 m. gruodžio 31 d. faktiškai užimta 7,5 etato.

Teismas 2008 metais panaudojo 122, 8 tūkst. Lt asignavimų darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčiui, iš jų: 10,9 tūkst. Lt priedams, 4,1 tūkst. Lt priemokoms, 3,2 tūkst. Lt vienkartinėms piniginėms išmokoms ir 38,0 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms.

3.1 Dėl darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, tarnybinių koeficientų nustatymo, priedų ir priemokų skyrimo

Teisme darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, tarnybinių atlyginimų koeficientai nustatyti, laikantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu³³ patvirtintų tarnybinių atlyginimų koeficientų. Teisme 2008 m. darbuotojams buvo skirti priedai už aukštą kvalifikaciją, skubių, svarbių ar sudėtingų darbų vykdymą ir priemokos už laikinai nesančių darbuotojų funkcijų (pareigų) atlikimą arba papildomų darbų vykdymą. Šių priedų ir priemokų reglamentavimas nustatytas minėto nutarimo 5.2 punkte. Pažymėtina, kad teisme 2008 metais darbuotojui skirta bendra priedų ir priemokų suma neviršijo darbuotojui nustatyto tarnybinio atlyginimo dydžio,

³² Lietuvos Respublikos Seimo 2008 m. balandžio 24 d. nutarimas Nr. X-1511.

³³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimas Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

priedai ir priemokos darbuotojams paskirti ne ilgesniam laikotarpiui kaip iki kalendorinių metų pabaigos.

3.2 Dėl darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, vienkartinių piniginių išmokų skyrimo

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarime³⁴ nustatyti atvejai, kada galima mokėti vienkartinės pinigines išmokas, skirtas darbuotojams skatinti. Teismo pirmininko 2008 gruodžio 11 d. įsakymu Nr. V-61 švenčių proga kalendoriniais metais teismo darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartį, buvo paskirta ir išmokėta 3, 2 tūkst. Lt vienkartinių piniginių išmokų.

Pažymėtina, kad teisme darbuotojams vienkartinės piniginės išmokos po 2008 m. gruodžio 15 d. nebuvo skirtos.

4. Rekomendacijos teismui

Sukurti darbo laiko apskaitos sistemą, kuri užtikrintų tikslią kiekvieno teisėjo dirbtų viršvalandžių, darbo laiko poilsio ir švenčių dienomis apskaitą.

3-iojo audito departamento direktoriaus pavaduotoja

Rita Švedienė

3-iojo audito departamento Klaipėdos skyriaus vedėja

Meilutė Gudaitytė

Vyresnioji valstybinė auditorė

Regina Urbelienė

³⁴ Ten pat, 5.4 p.